

Писані джерела підтверджують, що рід Глобів належав до багатой козацької старшини. Звідки вони родом — невідомо. Документи XVIII ст. свідчать, що Данило, Іван та Яків Глоби були обрані значковими товаришами з рядових першої Полтавської полкової сотні Полтавського полку "За служби предков их, по усмотрению згодности их в пятидесятое число товарищества", про що одержали 28 листопада (9 грудня) 1736 року універсал від полтавського полковника В.В.Кочубея. Вони були не лише мужніми воїнами, а й володіли хуторами та зимівниками у Полтавському та інших полках на Лівобережжі.

Одному із них і належав хутір, що виник, вірогідно, у першій половині XVIII ст. "Годі він називався Маленький Кагамличок, отримавши назву під притічка Кагамличок. Пізніше, очевидно в другій половині XVIII ст., від прізвища власника хутір почав називатися Глоби (пізніше Глобине). Наступний власник хутора Іван Якович Глоба (р.п. невідомий), значно примножив багатства батька.

Маючи неабиякий розум і енергію, він дослужився до чину військового писаря Нової Запорізької Січі. Обов'язки писаря в Січі вважалися настільки важливими і відповідальними, що, якби хтось інший насмівся писати від імені Коша або приймати листи, того негайно засудили б до смерті. Писар розсилав накази по куренях, вів всі підрахунки, писав листи до правителів та вельмож від імені запорізького війська.

Спочатку І.Я.Глоба служив писарем на запорізьких перевозах і в паланках. В архівних матеріалах згадуються 1759 і 1762 роки, коли він разом з кошовим отаманом Григорієм Федорович брав участь у походах до Петербурга в справах війська. В числі запорізької військової старшини, вирішуючи військові, адміністративні і судові справи, він не раз відправлявся по безкраїх козацьких вольностях, щоб на місці зробити те чи інше розпорядження: зрівняти повинності, звільнити від податків, розділити угіддя, розібрати спірні питання. Як проходили ці поїздки в 1772, 1774 роках видно із похідних журналів січового архіву. Під 1765 роком про нього знову згадується як про військового писаря. Цю посаду він зберігав разом з кошовим отаманом П.Калнишевським на протязі десяти років до самого знищення Січі. До того часу цього в Коші "зроду-віку не бувало".

Сучасники засвідчують, що він був середнього зросту, неширокий в плечах, обличчя темнувате, козацький "оселедець" завжди був зачесаний на правий бік, вуса чорні, не короткі і не довгі. Хоробрий, безпосередньо приймав участь у боях, із зброї перевагу надавав шаблі. За проявлену мужність і героїзм у російсько-турецькій війні 1768-1774 років одержав від російської імператриці Катерини II золоту медаль. Між іншим кошовий отаман Петро Калнишенський мав звання генерал-лейтенанта російської армії, а князь Григорій Потьомкін був прийнятий у козаки і записаний у реєстр як Грицько Нечеса (за велику перуку, що тоді носили царські сановники).

І.Я.Глоба був досить розумний, відрізнявся глибокими знаннями і кмітливостю, мав дипломатичний хист, знав кілька мов. Його згадували в Січі як найрозумнішого козака. Неодноразово здійснював поїздки до царського двору. Славився краснописемством, про це свідчить написаний ним виступ від козацької старшини з нагоди вступу на престол Катерини II. Промова була надрукована в "Русском вестнике" за 1840 рік. В свій час вона справила приємне враження на імператрицю. Після чого остання "милостиво изволила кошевого атамана и старшину о своем покровительстве, обнадежить, и как атамана, так и старшину, припавши к стопам ее Императорского Величества, жаловать к руке."

Успішне завершення російсько-турецької війни, підписання Кючук-Каянарджійського договору 1774 року, за яким Крим відійшов від Туреччини до Росії і кордони Російської держави відсунулися до гирла Південного Бугу, різко змінило ставлення царського уряду до запорожців. Потреба в козацьких військах відпала. Самобутній демократичний устрій козацької республіки був страшний російському абсолютизму. На Січ з надією поглядали українські і російські селяни. Чутка про те, що в Петербурзі замишляють щось недобре проти Січі, дуже збентежила запорожців, тож до столиці направили послів. Хитрий фаворит імператриці Г.Потьомкін щедро пригощав колишніх соратників по спільній боротьбі з турками, довго тримав їх у Петербурзі, обіцяючи "посприяти" у їхній справі, поговоривши з "матінкою", а сам у цей час готувався до вирішальної операції. На той час у Січі, як і по паланках, було небагато народу. Нічого не підозрюючи, запорожці розійшлися по величезних просторах своїх земель займатися господарською роботою.

Якраз на Зелені свята 1775 року царське військо на чолі з генералом П.Текелієм обложило Січ. Три дні простояло воно біля Січі, а коли Текелію надійшла звістка про взяття всіх паланок запорозьких, він викликав козацьку старшину і заарештував її. Серед неї були 80-річний кошовий отаман П.Калнишевський, військовий суддя П.Головатий, військовий писар І.Глоба. Дуже підступно із заарештованими повівся князь Потьомкін. Він неодноразово на словах засвідчував "к запорожскому войску любовь и готовность к услужению". А ось його слова звинувачення козацької старшини: "Всемиловнейшая государыня! Вашему Императорскому Величеству известны все дерзновенные поступки бывшего Сечи Запорожской кошевого Петра Калнышевского и его сообщников, судьи Павла Головатого и писаря Ивана Глобы, коих вероломное буйство столь велико, что не дерзаю уже я, всемиловнейшая государыня, исчислением одного трогать нежное и человеколюбивое ваше сердце..."

4-5 червня 1775 року Січ була зруйнована, а Запорозьке військо оголошено ліквідованим. Катерина II власноручно підписала "Быть посему". Офіційно про це сповістив маніфест Катерини II 3 серпня 1775 року. Частина запорозького козацтва було покріпачено, решта війська втекла за межі Росії в гирло Дунаю на територію підвладну Туреччині і там заснувала Задунайську Січ.

Через деякий час вийшов указ "За вероломное буйство и разорение российских подданных содержать безвыпускно из монастыря и удалять не только от переписок, по и от всякого с посторонними людьми общения". Виконуючи волю імператриці Катерини II, заарештованих відправили на вічне поселення в монастирі. Петра Калнишевського в Соловецький на Білому морі, Павла Головатого — в Тобольський, а Івана Глобу — в Туруханський.

Умови перебування заарештованих в монастирях були вкрай важкими. Вони вважалися в'язнями третього розряду і могли виходити на повітря лише три рази, на рік (на Різдво, Великдень і Трійцю), а в інший час сидіти безвихідно під замком. Але ніщо не могло зломити волю справжніх лицарів, героїв українського народу. Калнишевський знаходився в ув'язненні до 1801 року, бо після смерті Катерини II про нього просто забули (хоч і був генералом російської армії). У 1801 році Олександр I дарував йому волю, але Калнишевський, зіславшись на те, що в Україні його вже ніхто не знає, пробув на Соловках ще два роки і помер у 112-річному віці. І.Я Глоба і П.Головатий так і не діждались волі. Померли в засланні.

Після смерті Івана Яковича Глоби в 1790 році із Тобольського намісницького правління надійшло повідомлення у Катеринослав у зв'язку з розшуком родичів "умершого секретного арештанта И.Я Глобы". Це було зроблено в зв'язку з тим, що біля Новомосковська жила сестра Івана Яковича — Євдокія Яківна. Родичі ув'язненого розшукувалися, бо після його смерті залишилось деяке майно і гроші. Ось окремі витяги із реєстру, складеного в Туруханському монастирі 7 вересня 1791 року про наявність залишених речей: "сундук кедровый, кованный изредка черным железом; кафтаны — семь штук; шубы-четыре штуки лисьего хребтового меха, покрыты голубым сукном, черных мерлушек покрытый алым сукном; кирейка песочного сукна; кушак шелковый, кушак персидский, тарелок оловянных — пять..."

Все майно дісталось Є.В.Бойко, — племінниці І.Я Глоби. Його володіння, в тому числі хутір Глоби з прилеглими величезними земельними просторами, було відібрано, їх

Катерина II подарувала іншому виходцеві з багатой полтавської козацької старшини, постачальнику провіанту для російської армії під час взяття Криму, надвірному раднику Павлу Яковичу Руденку разом із коштовним перснем, прикрашеним портретом імператриці. Таким чином з 1775 року Глобине перейшло до нового власника. Батько Павла — Яків Рудий, уродженець міста Чигирин. Коли Правобережна Україна відійшла до Польщі, він, не бажаючи польського підданства і служби польському королю разом із сестрами і двома племінниками, Костянтином і Яковом, втік на Запоріжжя і записався у Пашківський курінь.

Після довгої служби повернувся до Полтави, одружився і записався до стану міщан. Павло пізніше перебував при курені Корсунському. Після ліквідації Запорізької Січі Павло Руденко був бунчуковим товаришем і бургмістром Полтавського магістратур потім став надвірним радником. Мав військове звання полковника.

Слід віддати належне цьому багачеві. Одержавши такий щедрий дар імператриці, і перш за все подбавши про влаштування свого маєтку та церкви у новому поселенні, Руденко зберіг все-таки стару назву Глобине! Можливо тому, що служив при писарюванні І.Я Глоби. У Глобиному мешкали два сини П.Я Руденка — Лука і Федір, які збудували розкішний маєток. Молодший син Лука Павлович, одружившись з Анастасією Андріївною Магденко, поселяється в глобинському маєтку. З 1805 по 1815 рік він був предводителем Кременчуцького дворянства. Після його смерті дружина А. А. Руденко збудувала на місці сторожової вершини церкву. Будівництво велось з 1833 по 1837 рік (архітектор П. П. Менгес). "...наконец в 1837 году храм был окончен и 8 сентября ...главный престол его во имя Святого Архангела Михаила ...торжественно освящен ...Таким то образом, в древнем хуторе казака Глобы, ровно через сто лет от заселения хутора в теперешнем местечке, возвели прекраснейший великолепный храм..." (Полтавские епархиальные ведомости, 1871, №5. стр.188). Отже у **2007** році місту виповнилось **270** років.

Глобинці свято шанують пам'ять засновника свого міста. У 1999 році в місті відкрито пам'ятний знак на честь І.Я Глоби. Прапор міста із зображенням Архістратига Михаїла малинового кольору, в традиції кольористики запорозького козацтва (автори І. В. Григор'єва, М. Д. Плиска). На гербі району (автор В.О.Стьожка), серед інших

геральдичних символів чорнильниця (каламар) і перо — данина пам'яті про славного засновника нинішнього райцентру — військового писаря Нової Запорозької Січі Івана Яковича Глоби.

Глобине 7 березня 1923 року стало центром Глобинського району. З 13 квітня 1957 року — селище міського типу, а з 16 грудня 1976 року віднесене до категорії міст районного підпорядкування.